

Granskning av kommunens arbete med Agenda 2030

Rapport

Eskilstuna Kommunfastigheter AB

KPMG AB

2024-06-17

Antal sidor: 24 inklusive bilagor

Antal bilagor: 3

2024-06-17

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	FN:s globala mål och Agenda 2030	8
4	Resultat av granskningen	9
4.1	Organisation	9
4.2	Kommunkoncernövergripande styrning avseende Agenda 2030	10
4.3	Bolagsspecifik styrning avseende Agenda 2030	14
4.4	Uppföljning och kontroll	17
5	Kommunrevisionens tidigare granskningar inom området	18
6	Samlad bedömning och rekommendationer	20
7	Bilagor	22
7.1	Bilaga A – Beskrivning av revisionskriterier	22
7.2	Bilaga B – Dokumentförteckning	23
7.3	Bilaga C – Globala målen	24

1 Sammanfattning

KPMG har av Eskilstuna kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en samordnad granskning av kommunkoncernens styrning, ledning och uppföljning i relation till Agenda 2030. Rubricerad rapport presenterar granskningsresultat avseende Eskilstuna Kommunfastigheter AB, medan granskningsresultat för kommunens nämnder och styrelse likväl som Eskilstuna Energi och Miljö AB presenteras i separata rapporter.

Syftet med rubricerad granskning har varit att bedöma om Eskilstuna Kommunfastigheter AB har säkerställt att det finns ändamålsenliga och effektiva processer för att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning. Därtill har granskningen syftat till att undersöka vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de rekommendationer som lämnats i tidigare genomförd granskning.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen har ändamålsenliga och effektiva processer för att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning.

Mot bakgrund av att lämnade rekommendationer i tidigare granskning inte var adresserade till de kommunala bolagen görs ingen bedömning om tillräckliga åtgärder har vidtagits.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att styrelsen i Eskilstuna Kommunfastigheter AB har integrerat de globala målen och de tre hållbarhetsdimensionerna i den ordinarie verksamhetsplaneringen, samt att det upprättats bolagsspecifika hållbarhetsmål och aktiviteter i affärsplanen för att bidra till kommunkoncernens övergripande viljeinriktning.

Vidare bedömer vi att det genomförs risk- och väsentlighetsanalyser som stöd för verksamhetsplaneringen i syfte att bidra till att uppfylla Agenda 2030 samt att det finns en systematisk uppföljning och kontroll av bolagets arbete med mål kopplade till Agenda 2030.

På nästa sida redovisas en samlad bedömning av revisionsfrågorna:

2024-06-17

Revisionsfråga	Bedömning
Har bolagsstyrelsen integrerat de globala målen och hållbarhetsdimensionerna i verksamhetsplaneringen?	I allt väsentligt
Har det upprättats styrelsespecifika hållbarhetsmål samt verksamhetspecifika aktiviteter och åtgärder i syfte att bidra till kommunens övergripande viljeinriktning?	Hållbarhetsmål: Ja Verksamhetsaktiviteter: Delvis
Genomförs risk- och väsentlighetsanalyser som stöd för verksamhetsplaneringen för att identifiera områden som behöver arbetas med för att bidra till att uppfylla Agenda 2030?	Ja
Finns en systematisk uppföljning och kontroll av bolagets arbete med Agenda 2030?	Ja
Har tillräckliga åtgärder vidtagits i relation till revisionens tidigare avlämnade rekommendationer?	Ej tillämpbar

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi styrelsen i Eskilstuna Kommunfastigheter AB att:

- Förtydliga att hållbarhetsarbetet har en koppling i Agenda 2030 och de globala målen

2 Bakgrund

KPMG har av Eskilstuna kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en samordnad granskning av kommunkoncernens styrning, ledning och uppföljning i relation till Agenda 2030. Rubricerad rapport presenterar granskningsresultat avseende Eskilstuna Kommunfastigheter AB, medan granskningsresultat för kommunens nämnder och styrelse likväl som Eskilstuna Energi och Miljö AB presenteras i separata rapporter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en utvecklingsplan med 17 globala mål som bland annat syftar till att säkerställa likvärdig vård och skolgång, främja jämställdhet och jämlikhet, utrota fattigdom och hunger samt säkerställa en god ekologisk miljö. Agendan utgörs av tre hållbarhetsdimensioner; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Samtliga dimensioner spelar en allt större och väsentlig roll inom den kommunala sektorns olika verksamhetsområden, och i princip samtliga mål i agendan har direkt eller indirekt koppling till kommunernas verksamhet. Regeringsformen (1 kap. 2 §) anger även att det allmänna, och därmed kommunerna, ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. Kommunernas arbete är därmed väsentligt för att uppnå såväl nationella som globala hållbarhetsmål.

I dokumentet *Eskilstuna lokal Agenda 2030* fastställs att kommunkoncernen bidrar till de globala målen genom att integrera dessa och de tre hållbarhetsdimensionerna i kärnverksamheten. Revisorerna genomförde 2019 *Granskning av kommunens styrmodell samt integrering av Agenda 2030 i styrmodellen och kommunens verksamhet*, som visade på ett antal brister och utvecklingsområden. Bland annat fanns indikationer på att kommunen inte integrerat Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning i tillräcklig utsträckning eller i enlighet med Eskilstuna lokal Agenda 2030.

Revisorerna i Eskilstuna kommun anser att det är angeläget att granska huruvida det finns effektiva processer att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrprocesser samt i vilken utsträckning kommunen tagit hänsyn till revisionens tidigare avlämnade rekommendationer.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Rubricerad granskning har syftat till att bedöma om bolagsstyrelsen har säkerställt att det finns ändamålsenliga och effektiva processer för att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning. Därtill har granskningen syftat till att undersöka vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de rekommendationer som lämnats i tidigare genomförd granskning.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Har bolagsstyrelsen integrerat de globala målen och hållbarhetsdimensionerna i verksamhetsplaneringen?

2024-06-17

- Har det upprättats styrelsespecifika hållbarhetsmål samt verksamhetsspecifika aktiviteter och åtgärder i syfte att bidra till kommunens övergripande viljeinriktning?
- Genomförs risk- och väsentlighetsanalyser som stöd för verksamhetsplaneringen för att identifiera områden som behöver arbetas med för att bidra till att uppfylla Agenda 2030?
- Finns en systematisk uppföljning och kontroll av styrelsens arbete med Agenda 2030?
- Har tillräckliga åtgärder vidtagits i relation till revisionens tidigare avlämnade rekommendationer?

2.1.1 Avgränsning

Granskningen har avgränsats till verksamhetsår 2024, men tillämpbara beslut och eventuella åtgärder som fattats under verksamhetsår 2023 har även varit aktuella för granskningen.

Granskningen har genomförts inom ramen för samordnad revision. Rubricerad granskning har omfattat bolaget Eskilstuna Kommunfastigheter AB.

2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Regeringsformen (1 kap. 2 §)
- Kommunallagen (2017:725)
- FN:s Agenda 2030
- Kommunfullmäktiges strategiska inriktning 2024–2027 och årsplan 2024 (KF 2023-06-20 § 82)
- Eskilstuna Agenda 2030 (KF 2018-11-22)
- Ägardirektiv för Eskilstuna Kommunfastigheter AB

En kortfattad beskrivning av revisionskriterierna återfinns i *kapitel 7.1, bilaga A*.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner samt protokollsgranskning. Nedan följer en sammanfattning av metoden, inklusive information om bedömningsnivåer och kvalitetssäkring av rapporten.

2.3.1 Dokumentstudier

Ett antal dokument har granskats och analyserats. Följande dokumentkategorier har mottagits inom ramen för granskningen. En sammanställd dokumentförteckning återfinns i *kapitel 7.2, bilaga B*:

- Styrande dokument i form av vision, strategisk inriktning, årsplan, Eskilstuna Agenda 2030
- Styrande dokument avseende hållbarhetsdimensionerna, såsom plan för klimat, miljöpolicy och plan för jämställdhet
- Ägardirektiv Eskilstuna Kommunfastigheter AB
- Eskilstuna Kommunfastighet AB:s affärsplan för 2024

2.3.2 Intervjuer

Inom ramen för granskningen har semistrukturerade intervjuer genomförts med syfte att dels verifiera det som framgår av mottagen dokumentation, dels för att undersöka funktionernas bild av bolagets arbete med Agenda 2030. Intervjuerna har genomförts digitalt.

Följande funktioner har intervjuats i granskningen:

- VD
- Chef HR, Kommunikation och Marknad
- Miljö- och klimatchef/hållbarhetschef

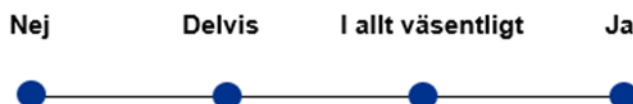
2.3.3 Protokollsgranskning

Protokollsgranskningen har avsett år 2023 samt perioden januari – april år 2024. En översiktlig genomgång av samtliga av bolagsstyrelsens protokoll under denna period har genomförts.

Syftet med protokollsgranskningen har varit att undersöka huruvida uppföljning av styrelsens arbete med Agenda 2030 skett och i vilken omfattning.

2.3.4 Bedömningsnivåer

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Granskning av kommunens arbete med Agenda 2030

2024-06-17

2.3.5 Kvalitetssäkring och faktakontroll

Kvalitetssäkring av granskningen och rubricerad revisionsrapport har skett enligt KPMG:s gängse rutin. Kundens ansvar har ansvarat för den interna kvalitetssäkringen av rapporten.

De funktioner som har intervjuats i granskningen har givits möjlighet att faktakontrollera rapporten i syfte att verifiera dess uppgifter.

3 FN:s globala mål och Agenda 2030

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030. Agendan är en utvecklingsplan med 17 universella mål och 169 delmål, som ska bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling till och med år 2030. Agendan utgörs av tre hållbarhetsdimensioner; ekonomisk hållbarhet, miljömässig/ekologisk hållbarhet och social hållbarhet. Kommunerna har genom sina lagstadgade grunduppdrag tydliga uppdrag att forma ett hållbart samhälle och är även drivande i det svenska hållbarhetsarbetet. Därtill är det vanligt att det finns kommunövergripande policys med bäring på delar av agendan eller de olika perspektiven, exempelvis miljöpolicy eller motsvarande.

I samhället finns en bred samsyn att ambitionerna avseende hållbarhet behöver omsättas i praktisk handling genom att integreras i ordinarie styrning, ledning och verksamhetsutveckling. Bland andra beskriver Sveriges kommuner och Regioner (SKR) att Agenda 2030 behöver bli en integrerad del i övergripande styr- och ledsystem. Se *kapitel 7.3, bilaga B* för en sammanställning av de 17 globala målen.

3.1.1 Hållbarhetsdimensioner

Agenda 2030 utgörs av tre hållbarhetsdimensioner: ekonomisk hållbarhet, miljömässig/ekologisk hållbarhet och social hållbarhet. De tre hållbarhetsdimensionerna är beroende av varandra, och för att uppnå de globala målen i Agenda 2030 krävs ett arbete med samtliga dimensioner.

Ekologisk hållbarhet

Den ekologiska hållbarheten avser jordens ekosystem och de naturresurser som krävs för att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers behov. Den ekologiska hållbarheten möjliggör de andra dimensionernas förverkligande.

Ekonomisk hållbarhet

Avser de långsiktiga ekonomiska aspekterna och drivkrafterna som krävs för att säkerställa att det ekonomiska systemet och tillväxten inte står i vägen för resterande hållbarhetsdimensioner. Ekonomisk hållbarhet avser även att hitta arbetssätt som är rättvisa och resurseffektiva. En ekonomisk hållbar utveckling innebär att de resurser som finns nyttjas effektivt samt att värdet upprätthålls genom cirkularitet, det vill säga genom lång användningstid, möjlighet att reparera samt återanvända och återvinna varor och material.

Social hållbarhet

Avser de aspekter och faktorer som krävs för att säkerställa individens behov och välbefinnande. Social hållbarhet handlar till stor del om att tillse att individen har möjlighet att påverka sitt eget liv, och att samtliga individer har samma rättigheter och skyldigheter.

Kommunerna har en central roll i att främja social hållbarhet genom främjande av välfärd, säkerställa arbetstillfällen och på så sätt bidra till ökad sysselsättning samt förebygga utsatthet. Jämställdhet, jämlikhet, likabehandling och delaktighet förknippas med social hållbarhet.

4 Resultat av granskningen

4.1 Organisation

Eskilstuna kommun består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och 13 politiska nämnder varav en är gemensam med Strängnäs kommun. I kommunkoncernen finns Eskilstuna Kommunföretag, med moderbolaget Eskilstuna Kommunföretag AB och fem dotterbolag:

- Eskilstuna Energi och Miljö AB
- Eskilstuna Kommunfastigheter AB
- Eskilstuna Vindkraft AB
- Destination Eskilstuna AB
- Eskilstuna Logistik och Etablering AB

I Eskilstuna Kommunfastigheter AB:s affärsplan återfinns att bolaget ska bidra till utvecklingen av Eskilstuna genom att, med hög kompetens och ett stort och hållbart ansvarstagande, äga, förvalta och bygga bostäder och lokaler samt bedriva en effektiv förvaltning av kommunala lokaler. Målsättningen är ett modernt och hållbart fastighetsbestånd med trygga och tillgängliga bostadsområden och bostäder med god service. Bolaget ska som föredöme och genom samarbeten stödja utvecklingen av Eskilstuna.

4.1.1 Personella resurser och funktioner inom området

I intervju uppges att det finns en utsedd funktion inom bolaget som arbetar med social hållbarhet, vilket bland annat innefattar att utveckla trygghetsarbetet och skapa en god relation med hyresgäster.

Det uppges finnas ett fungerande och nära samarbete med övriga delar i kommunkoncernen, som främst sker via koncernutvecklingsgrupp (KUG), vilken representanter från såväl kommunen som bolagskoncernen ingår.

4.2 Kommunkoncernövergripande styrning avseende Agenda 2030

I detta kapitel redogörs för den styrning som sker i relation till Agenda 2030, utifrån ett kommunkoncernövergripande perspektiv. Detta eftersom även bolagskoncernen åtagit sig att förhålla sig till kommunkoncernens styrsystem. Ett flertal styrdokument omfattar även hela kommunkoncernen, varpå Eskilstuna Kommunfastigheter AB åtagit sig att följa dessa direktiv.

4.2.1 Kommunens styrsystem

Kommunfullmäktige i Eskilstuna kommun beslutade 2017 om Visionen ”Vårt Eskilstuna 2030”¹. Tillhörande visionen finns en konkret målbild som beskriver hur det ska vara att bo i kommunen år 2030. Visionen och målbilden utgör den övergripande styrningen av kommunen tillsammans med strategisk inriktning och årsplan. Den strategiska inriktningen innefattar fyraåriga strategiska mål som anger vad som ska uppnås under gällande mandatperiod. Kommunfullmäktige beslutar även om en årsplan som anger fokus, inriktning och vilka resultat som ska uppnås under det aktuella året. Med dels årsplan, dels ägardirektiv som grund beslutas även årligen om affärsplaner på bolagsnivå.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet i förhållande till strategisk inriktning, årsplan och ägardirekt sker tre gånger om året i delårsrapporter och årsredovisning. I en gemensam årsredovisning för kommunkoncernen sammanfattas hur väl kommunkoncernen uppfyllt fullmäktiges beslutade mål under året. Bolagskoncernen genomför även en egen bolagsövergripande års- och hållbarhetsredovisning, varpå samtliga bolag ingår i denne.

4.2.2 Strategisk inriktning 2024 – 2027

Kommunfullmäktige i Eskilstuna kommun antog i juni 2023 *Strategisk inriktning 2024 – 2027 för Eskilstuna kommunkoncern*². Inriktningen anger hur kommunkoncernen ska utvecklas de kommande fyra åren, men beskriver även att kommunen arbetar med ettåriga planer på nämnd-, styrelse- och enhetsnivå samt att varje medarbetare har en medarbetaröverenskommelse. I den strategiska inriktningen uttrycks att *det som kommunkoncernen åstadkommer för invånare och kunder ska leda till en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030*. Vidare beskrivs att *det ska ske genom en effektiv organisation som använder tillgängliga resurser på bästa sätt*.

Den strategiska inriktningen delas in i strategiska mål för *Hållbar utveckling* respektive strategiska mål för *Effektiv organisation*. Inom *Hållbar utveckling* finns sju strategiska mål medan *Effektiv organisation* består av tre strategiska mål. Tillhörande de strategiska målen finns beslutade indikatorer, i form av ortsindikatorer³ respektive

¹ Beslutad av kommunfullmäktige (KF) 14 december 2017

² Beslutad av kommunfullmäktige (KF) 2023-06-20, kompletterad 2023-11-09

³ Avser indikatorer som speglar områden där kommunkoncernen har begränsad rådighet, exempelvis invånarnas elförbrukning

organisationsindikatorer⁴. För respektive indikator finns en målnivå för 2027, det vill säga i slutet på mandatperioden.

För respektive strategiskt mål finns en beskrivning av vilka globala mål i Agenda 2030 det strategiska målet bidrar till. I nedanstående tabell framgår en beskrivning av de strategiska målen och vilka mål i Agenda 2030 kommunkoncernen bedömt att dessa bidrar till.

Strategiska mål för hållbar utveckling
<p><i>Strategiskt mål: Ett tryggt och socialt hållbart Eskilstuna</i></p> <p>Koppling till globala mål: 1 Ingen fattigdom, 5 Jämställdhet, 10 Minskad ojämlikhet, 16 Fredliga och inkluderande samhällen</p>
<p><i>Strategiskt mål: God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv</i></p> <p>Koppling till globala mål: 3 God hälsa och välbefinnande, 4 God utbildning för alla, 5 Jämställdhet, 10 Minskad ojämlikhet</p>
<p><i>Strategiskt mål: Tryggt och självständigt liv</i></p> <p>Koppling till globala mål: 3 God hälsa och välbefinnande, 5 Jämställdhet, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 16 Fredliga och inkluderande samhällen</p>
<p><i>Strategiskt mål: Företagstillväxt och fler i jobb</i></p> <p>Koppling till globala mål: 5 Jämställdhet, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 11 Hållbara städer och samhällen</p>
<p><i>Strategiskt mål: Ökad attraktionskraft</i></p> <p>Koppling till globala mål: 3 God hälsa och välbefinnande, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 10 Minskad ojämlikhet, 11 Hållbara städer och samhällen</p>
<p><i>Strategiskt mål: Klimatsmart</i></p> <p>Koppling till globala mål: 6 Rent vatten och sanitet för alla, 7 Hållbar energi för alla, 11 Hållbara städer och samhällen, 12 Hållbar konsumtion och produktion, 13 Bekämpa klimatförändringarna, 15 Ekosystem och biologisk mångfald</p>
<p><i>Strategiskt mål: Stärkt beredskap</i></p> <p>Koppling till globala mål: 11 Hållbara städer och samhällen, 17 Genomförande och globalt partnerskap</p>
Strategiska mål för effektiv organisation
<p><i>Strategiskt mål: Ökad utvecklingstakt</i></p>

⁴ Avser indikatorer där kommunkoncernen har högre rådighet över, exempelvis kommunens ekonomiska resultat

Koppling till globala mål: 3 God hälsa och välbefinnande, 4 God utbildning för alla, 11 Hållbara städer och samhällen

Strategiskt mål: Attraktiv arbetsgivare

Koppling till globala mål: 4 God utbildning för alla, 5 Jämställdhet, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Strategiskt mål: Stabil ekonomi

Koppling till globala mål: 1 Ingen fattigdom, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 12 Hållbar konsumtion och produktion

4.2.3 Årsplan

I kommunens årsplan 2024, som beslutats av kommunfullmäktige, framgår att lagstiftning och styrande dokument för att säkerställa ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet tillsammans med organisationens värden utgör grunden för ledning och styrning av verksamheterna. Detta gäller även för de kommunala bolagen.

Årsplanen anger fokus, inriktning och vilka resultat som ska uppnås under året i syfte att bidra till kommunfullmäktiges strategiska mål.

4.2.4 Eskilstuna Agenda 2030

I november 2018 beslutade kommunfullmäktige om Eskilstuna Agenda 2030, en sammanfattning av hur kommunkoncernen verkar för att bidra till att uppnå FN:s globala mål utifrån ett lokalt perspektiv. Syftet är att ge en övergripande bild av Eskilstunas hållbarhetsarbete och utgöra ett stöd för politiker och anställda att utveckla hållbarhetsarbetet vidare i det dagliga arbetet.

Det övergripande dokumentet anger att grunden till kommunkoncernens vision och målsättningar har sin grund i Agenda 2030. Detsamma gäller den konkreta målbilden för hur det ska vara att bo i kommunen år 2030.

Målbilden är sammanfattad utifrån hållbarhetsdimensionerna enligt nedan:

- En hållbar livsstil
- Ett gott liv
- Ett aktivt arbetsliv och modigt näringsliv

Kommunkoncernens lokala beskrivning av arbetet med Agenda 2030 fastställer att kommunkoncernen bidrar till de globala målen genom att integrera de globala målen samt de tre dimensionerna av hållbarhet i såväl kärnverksamhet som i befintligt styrsystem och strategisk inriktning.

Av dokumentet fastslås att samtliga styrande dokument som upprättas eller revideras ska innehålla en beskrivning på vilket sätt dokumentet bidrar till de globala målen och hur dessa påverkar Eskilstuna Agenda 2030.

4.2.5 Övriga styrande dokument och direktiv inom området

Utöver den övergripande styrningen som sker via vision, målbild, strategisk inriktning, och årsplan beslutar även kommunfullmäktige om specifika styrande dokument och direktiv som har koppling till de tre hållbarhetsdimensionerna.

De dokument som presenteras i detta avsnitt är sådana dokument och direktiv som lyfts fram i intervju som särskilt prominenta för Eskilstuna Kommunfastigheter AB. Samtliga av dessa dokument omfattar hela kommunkoncernen, varpå samtliga bolag ska arbeta efter dessa direktiv likt kommunens nämnder och styrelse.

Det finns ett flertal styrande dokument avseende ekologisk hållbarhet, bland annat ett klimatprogram⁵, en miljöpolicy⁶ samt *Plan för klimat*⁷ som avser hela kommunkoncernen. Koppling till de globala målen finns med i samtliga av dessa dokument.

Enligt uppgift arbetar bolaget framför allt med de direktiv som ges inom ramen för social hållbarhet, såsom *Plan för jämställdhet* som beskriver hur kommunkoncernen ska arbeta för att främja jämställdhet under den aktuella perioden. I bolagets styrelse är tre av nio ordinarie ledamöter kvinnor, i ledningsgruppen är sex av tio kvinnor.

Bolaget arbetar även med *Plan för klimat* där det framgår att målet för kommunkoncernen är att *Eskilstuna kommunkoncerns verksamhet ska vara klimatpositiv år 2045*. Det finns även följande delmål;

- Det totala nettoutsläppet av växthusgaser från Eskilstuna kommunkoncern ska minska med ca 80 procent mellan 2020 och 2030.
- För konsumtionsbaserade utsläpp från konsumtion av varor och tjänster bör motsvarande minskningstakt följas eller hållas i linje med nationella mål när de beslutas.

⁵ Beslutat av KF 2022-11-10 § 251

⁶ Upprättat 2015-11-03. Beslutsdatum och beslutsinstans framgår ej av dokumentet.

⁷ Beslutat av KF 2022-11-10 § 252

4.3 Bolagsspecifik styrning avseende Agenda 2030

I detta kapitel redogörs för den styrning som sker i relation till Agenda 2030, utifrån ett bolagsspecifikt perspektiv.

4.3.1 Ägardirektiv

I det av kommunfullmäktige antagna ägardirektivet för moderbolaget Eskilstuna Kommunföretag AB framgår att ägardirektivet även gäller för dotterbolagen. För Eskilstuna Kommunfastigheter AB framgår att dess ägaridé innebär att:

- Bolaget ska bidra till utvecklingen av Eskilstuna genom att, med hög kompetens och ett stort och hållbart ansvarstagande, äga, förvalta och bygga bostäder och lokaler samt bedriva en effektiv förvaltning av kommunala lokaler.

I ägardirektivet har ett flertal mål specificerats för verksamheten, av vilka de flesta har en koppling till de globala målen.

4.3.2 Affärsplaner

Bolaget har två affärsplaner, en för ettåriga mål och indikatorer för 2024 och en långsiktig plan för åren 2024 – 2027. I intervju framgår att Agenda 2030 och de globala målen är integrerade i den ordinarie verksamhetsstyrningen och uppföljningen, som sker via kommunens vision och den strategiska inriktningen. Från bolagets sida uppges finnas en god kännedom om de tre hållbarhetsdimensionerna, som genomsyrar bolagets styrdokument.

Bolagets affärsplan är utformad i den riktning som anges i de strategiska målen, men det beskrivs sett ur ett bolagsperspektiv som att endast sju av målen är kopplade till just bolaget och dess verksamhet. För att kunna arbeta direkt mot bolagets uppdrag finns en tydlighet och transparens i satta mål. Vidare uppges att bolaget arbetar inom olika fokusområden, där flera medarbetare medverkar, vilket innebär delaktighet. I intervju framgår även att samverkan sker med kommunledningskontoret i frågor kopplade till hållbarhet.

I intervjuer framgår att de globala målen och hållbarhetsdimensionerna har integrerats i verksamhetsplaneringen. I affärsplanen återfinns de av ägardirektivet beslutade åtgärderna för att nå det strategiska målet klimatsmart:

- Stärka sin profil avseende hållbarhet. Detta ska ske med fokus på att uppmuntra och stötta samt i samverkan med det lokala näringslivet. Här är folklig förankring på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet viktigt. Samtidigt ska ett innovativt kreativt förhållningsätt i framkant för en hållbar omställning finnas. Detta är viktigt för lokal framgång.
- Arbeta offensivt i sitt miljö- och klimatarbete. All om-, ny- eller tillbyggnation ska utgå från kostnadseffektiva lösningar med låg miljöpåverkan och energieffektiva lösningar. Bolagskoncernens miljöarbete ska vara i framkant.
- Möjliggöra för att öka installationen av solceller, både på egna fastigheter, solcellsparkar och i hela Eskilstuna.

Eskilstuna Kommunfastigheter AB

Granskning av kommunens arbete med Agenda 2030

2024-06-17

- Utarbeta en 4-årsplan för klimatet i syfte att minska koncernens och Eskilstunas klimatpåverkan och bidra till att Eskilstuna blir klimatpositivt 2045. Arbetet ska ske i samverkan med kommunen.
- Arbeta för att minska det totala energibehovet för bolagets egna bostäder och lokaler med 30 procent till år 2030 jämfört med 2007, i enlighet med "Allmännyttans klimatinitiativ".
- Sträva efter byggande i trä för en minskad klimatpåverkan. Bolaget ska minst bygga efter kraven i SGBC⁸ miljöbyggnad silver, såväl för verksamhetsfastigheter som för bostäder.
- Bygga ut laddplatser för elbilar på bolagets bostadsområden och verksamhetsfastigheter.
- Följa utveckling och risker av att använda återvunnet material i byggnation.

Bolaget har därtill formulerat fyra strategiska inriktningar att arbeta med fram till år 2027:

- Använda och producera energi effektivt
- Transportera och resa hållbart
- Konsumera och producera medvetet
- Bygga, renovera och anlägga med låg klimatpåverkan

⁸ Sweden Green Building Council

De strategiska inriktningarna har formulerats som ett ettårigt mål att arbeta mot under år 2024:

1-ÅRIGT MÅL	INDIKATOR
Använda och producera energi effektivt	Genererad el från solceller av total förbrukning i bostäder: 4 % (2,9%) Minska vår energianvändning per uppvärmd kvadratmeter bostad 1,5% Minska vår energianvändning per uppvärmd kvadratmeter samhällsfastigheter 1%
Transportera och resa hållbart	Fordonsflottan ska ha fossilfritt bränsle 65 % (61%) (Gäller alla fordon, inklusive arbetsmaskiner och arbetsredskap)
Bygga, renovera och anlägga med låg klimatpåverkan	Avfallshantering 20 procent till deponi Relevanta upphandlingar innehåller klimatkrav: 100 %

Enligt uppgift ligger risk – och väsentlighetsanalysen till grund för bolagets hållbarhetsarbete och ses vanligen över årligen. Det uppges att det mot bakgrund av implementeringen av den nya hållbarhetsrapporteringen CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) inte har skett någon översyn av väsentlighetsanalysen under året. I stället har årets insats kretsats kring att ta fram en plan för genomförande av dubbel väsentlighetsanalys i enlighet med CSRD.

4.3.3 Bedömning

Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt integrerat de globala målen och de tre hållbarhetsdimensionerna i den ordinarie verksamhetsplaneringen. Därtill bedömer vi att det har upprättats bolagsspecifika hållbarhetsmål för att bidra till kommunens övergripande viljeinriktning.

Bedömningen grundar vi på att bolagets ägardirektiv tydliggör bolagets koppling till Agenda 2030 och hållbarhet, likväl som att det finns särskilda hållbarhetsmål i bolagets affärsplan. De angivna målen i ägardirektiven har även formulerats till strategiska inriktningar som är nedbrutna till kortsiktiga mål som är möjliga att mäta med framtagna indikatorer. Däremot konstateras att det inte är kravställt huruvida bolaget ska formulera egna hållbarhetsmål i styrsystemet, vilket vi anser vore fördelaktigt.

Granskningen visar att bolaget delvis upprättat verksamhetsspecifika aktiviteter och åtgärder i affärsplaner som har explicit koppling till Agenda 2030. Det konstateras vidare att bolaget har upprättat en risk- och väsentlighetsanalys som stöd för

2024-06-17

verksamhetsplaneringen. Flera av de bedömda riskerna i denna analys tangerar de globala målen i Agenda 2030.

Vår bedömning är således att bolaget delvis upprättat verksamhetsspecifika aktiviteter och åtgärder för att bidra till kommunens övergripande viljeinriktning. Därtill bedömer vi att det har upprättats en risk- och väsentlighetsanalys som stöd för verksamhetsplaneringen för att identifiera områden som behöver arbetas med för att bidra till att uppfylla Agenda 2030.

4.4 Uppföljning och kontroll

I intervju framgår att en aktiv ägarstyrning är viktigt och det uppges att det vid minst två tillfällen per år sker dialog och uppföljning av ägardirektiven mellan ägaren och respektive bolag.

De strategiska målen från affärsplanen följs upp i bolagets egen årsredovisning. Därtill tar bolaget fram en egen hållbarhetsrapport och gör en riskanalys som är kopplad till hållbarhet på årsbasis.

EU:s nya krav avseende hållbarhetsrapportering (CSRD - Corporate Sustainability Reporting Directive) ger bolaget ytterligare möjligheter att utveckla sin uppföljning av de tre hållbarhetsdimensionerna framgent. Enligt uppgift sker även en årlig hållbarhetsredovisning på kommunkoncernnivå. Utöver det sker en halvårsredovisning för de kommunala bolagen.

Då bolaget är ISO-certifierade inom kvalitet (9001), miljö (14001) och arbetsmiljö (45001) sker enligt uppgift systematiskt en uppföljning i samband med ledningens genomgång. Av protokollsgranskning framgår att styrelsen kontinuerligt följer upp bolagets hållbarhetsarbete, dock nämns inte att det sker inom ramen för Agenda 2030.

4.4.1 Bedömning

Vår bedömning är det sker en systematisk uppföljning av styrelsens arbete med Agenda 2030.

Bedömningen grundar vi på att såväl strategiska mål som bolagets specifika hållbarhetsmål följs upp i samband med ledningens genomgång som vid fasta uppföljningspunkter i enlighet med kommunens styrsystem. Bedömningen grundas även på att det för hela bolagskoncernen likväl som inom Eskilstuna Kommunfastigheter AB genomförs en års- och hållbarhetsredovisning årligen. Vi noterar även att det pågår ett arbete för att intensifiera detta arbete ytterligare i och med EU:s nya krav genom CSRD.

5 Kommunrevisionens tidigare granskningar inom området

Som nämnts i *kapitel 2* genomförde kommunrevisionen en fördjupningsgranskning år 2019 avseende kommunens styrmodell samt integrering av Agenda 2030 i styrmodellen och kommunens verksamhet. Granskningen omfattade kommunstyrelsen utifrån styrelsens samordningsansvar och uppsiktsplikt, samt ett urval av nämnder och kommunala bolag vilka Eskilstuna Kommunfastigheter AB var ett. Syftet med den tidigare granskningen var att undersöka huruvida styrsystemet har effektiva processer, samt hur Agenda 2030 integrerats i styrsystemet och ordinarie processer. I den tidigare granskningen avlämnades fem rekommendationer (Rek).

Revisorerna genomförde även en uppföljande granskning 2022, där fördjupningsgranskningen ingick. Den uppföljande granskningen konstaterade att flera initiativ påbörjats för att åtgärda de rekommendationer som avlämnats. Flera av de utvecklingsarbeten som kommunstyrelsen själva föreslagit i yttrandet på granskningen hade ej genomförts. Däremot fanns ambitioner att genomföra detta framgent.

I detta kapitel redogörs för vilka åtgärder som vidtagits avseende de rekommendationer som kommunrevisionen avlämnade i samband med den tidigare granskningen. Syftet med den tidigare granskningen var att undersöka huruvida styrsystemet har effektiva processer, samt hur Agenda 2030 integrerats i styrsystemet och ordinarie processer. Det bör noteras att rekommendationerna endast riktades till kommunstyrelsen och de granskade nämnderna, inte till de kommunala bolagen. I den här granskningen har Eskilstuna Kommunfastigheter AB kommenterat rekommendationerna enligt nedan.

5.1.1 Uppföljning av rekommendationer

5.1.1.1 **Rek 1 - Kommunstyrelsen tillsammans med nämnderna, utifrån goda exempel, ser över möjligheten att skapa en tydligare, gemensam struktur för nämndernas verksamhetsplaner respektive delårsrapporter.**

Inga särskilda iakttagelser finns gällande denna rekommendation.

5.1.1.2 **Rek 2- Kommunstyrelsen tar fram ett stöd för kommunens verksamheter i syfte att säkerställa en god och jämn kvalitet i medarbetaröverenskommelserna som instrument i styr- och uppföljningskedjan.**

Inga särskilda iakttagelser finns gällande denna rekommendation.

5.1.1.3 **Rek 3- Kommunstyrelsen säkerställer att jämställdhetsperspektivet synliggörs i alla relevanta mål, budgeten och andra styrdokument, samt att individbaserad statistik redovisas och analyseras efter kön som ett led i att integrera jämställdhet i ordinarie kvalitets- och verksamhetsutveckling.**

I intervju uppges att bolaget har arbetat vidare med innehållet i rekommendationerna. Det sker bland annat genom att statistik är än mer individbaserat, då fler nyckeltal följs

2024-06-17

upp per kön. Kopplat till rekommendationen kring jämställdhetsperspektivet lyfts att bolagets jämställdhetsarbete har nominerats till det nationella jämställdhetspriset.

5.1.1.4 Rek 4 - Samtliga nämnder med stöd av kommunstyrelsen säkerställer tillräcklig kunskap och förståelse för styrsystemet hos såväl förtroendevalda som medarbetare utifrån deras varierande roller och uppdrag.

Det uppges att det via introduktionsprogrammet för de nyanställda refereras till Agenda 2030 och andra styrande dokument. I intervju framgår att bolagets medarbetare har för ett antal år sedan deltog i en gemensam utbildning som bolaget arrangerade. Det uppges även att det tidigare fanns en utbildning i kommunens regi avseende Agenda 2030. Det framgår i intervju att den inte är aktuell för genomförande i dagsläget.

Enligt uppgift sker utbildning mer koncentrerat på just det som efterfrågas och där det finns en kunskapslucka, inte genom generella utbildningar.

5.1.1.5 Rek 5- Kommunstyrelsen tar fram ett förslag på upplägg för att integrera de globala målen samt de tre hållbarhetsdimensionerna i kommunkoncernens kärnverksamhet och befintliga system som styrsystem och strategisk inriktning.

Bolaget uppges ha ett pågående arbete där de globala målen och de tre hållbarhetsdimensionerna är integrerade i befintliga styrsystem. En utveckling av CSRD är även aktuell i dagsläget vilket kan komma att påverka kunder och hyresgäster till att vara mer klimatsmarta.

Som en utmaning nämns att det behövs nya arbetssätt för att nå de högt ställda krav som finns i *Plan för klimat*. Vidare nämns att det ekonomiskt ansträngda läget innebär en balansgång mellan affärsmässigheten och att nå klimatmål, och att resurser som avsätts i form av tid och pengar noga måste analyseras.

5.1.2 Kommentarer

Vi konstaterar att det sedan de tidigare granskningarna har genomförts flertalet åtgärder för att bemöta de rekommendationer som revisionen avlämnat, även om rekommendationerna inte riktades till Eskilstuna Kommunfastigheter AB.

I den mån som bolaget har omfattats av rekommendationerna konstateras att bolaget vidtagit adekvata åtgärder.

6

Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med rubricerad granskning har varit att bedöma om Eskilstuna Kommunfastigheter AB har säkerställt att det finns ändamålsenliga och effektiva processer för att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning. Därtill har granskningen syftat till att undersöka vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de rekommendationer som lämnats i tidigare genomförd granskning.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen har ändamålsenliga och effektiva processer för att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrning, ledning och uppföljning.

Mot bakgrund av att lämnade rekommendationer i tidigare granskning inte var adresserade till de kommunala bolagen görs ingen bedömning om tillräckliga åtgärder har vidtagits.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi styrelsen i Eskilstuna Kommunfastigheter AB att:

- Förtydliga att hållbarhetsarbetet har en koppling i Agenda 2030 och de globala målen

Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Granskning av kommunens arbete med Agenda 2030

2024-06-17

Datum som ovan

KPMG AB

Maria Schultz
Verksamhetsrevisor

Hannah Klarkner
Verksamhetsrevisor

Mikael Lind
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kundansvarig och kvalitetssäkrare

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

7 Bilagor

7.1 Bilaga A – Beskrivning av revisionskriterier

Revisionskriterium	Beskrivning
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regeringsformen (1 kap. 2 §) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Anger att det allmänna, och därmed kommunerna, ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. I detta ingår även att det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden, att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas tillvara. ○ Utöver detta stipulerar även 1 kap. 2 § att det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kommunallagen (2017:725) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ I kommunallagen kap 6, 1 § framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. ○ I kommunallagen kap 6, fastslås att nämnderna var och en ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agenda 2030 	<ul style="list-style-type: none"> ○ I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030. Agendan är en utvecklingsplan med 17 universella mål och 169 delmål, som ska bidra till socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling till och med år 2030. Agendan utgörs av tre hållbarhetsdimensioner: ekonomisk hållbarhet, miljömässig/ekologisk hållbarhet och social hållbarhet.

Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Granskning av kommunens arbete med Agenda 2030

2024-06-17

7.2 Bilaga B – Dokumentförteckning

Dokument
Strategisk inriktning 2024 – 2027 för Eskilstuna kommunkoncern
Eskilstuna Agenda 2030, beslutad av KF 2017-12-14
Styrsystemet i Eskilstuna kommunkoncern
Ägardirektiv för år 2024 Eskilstuna Kommunföretag AB, antagna av KF 2023-06-20—21 §84
Årsplan 2024 för Eskilstuna kommunkoncern
Klimatprogram Eskilstuna, beslutad av KF 2022-11-10 §251
Kommunkoncernens plan för klimat, beslutad av KF 2022-11-10 §252
Plan för jämställdhet, giltig 2018-10-01—2024-12-31
Miljöpolicy för Eskilstuna kommunkoncern, daterad 2015-11-03
Affärsplan med strategisk inriktning 2024 – 2027 Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Affärsplan med ettåriga mål och indikatorer 2024 Eskilstuna Kommunfastigheter AB – det samhällsbyggande fastighetsbolaget
Internkontrollplan 2023/2024 Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Slutrapport internkontroll 2023
Årsredovisning 2023 för Eskilstuna kommunkoncern
Årsredovisning 2023 Eskilstuna Kommunfastigheter AB
Års – och hållbarhetsredovisning 2023
Delårsrapport 2 – 2023 För Eskilstuna kommunkoncern
Plan för klimat – uppföljning 2023
Årlig analys social hållbarhet 2023

7.3 Bilaga C – Globala målen

Bild 1: Hämtad 2024-02-28, Globala målens hemsida, [Logotyper - Globala målen \(globalamalen.se\)](https://globalamalen.se)